

Krizový plán školy

Pokyny k řešení problémů v oblasti rizikového chování - primární prevence.

Obsah:

Obecné postupy při řešení těchto problematic. jevů:

1. Užívání návykových látek	str. 3
2. Užívání tabákových výrobků	str. 4
3. Užívání alkohol	str. 5
4. Užívání OPL	str. 7
5. Jak řešit krádež a vandalismus	str. 9
6. Omlouvání žáků, prevence a postihy záškoláctví	str. 10
7. Šikana	str. 11

Krizový plán školy je dokument, ve kterém je přesný návod postupu při řešení krizových situací ve škole.

Krizový plán školy vychází z těchto dokumentů:

1. Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28
2. Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č. j. 14423/99-22
3. Metodický pokyn ministra školství k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č. j. 28275/2000-22
4. Metodický pokyn k jednotnému uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č. j. 10194/2002-14
5. Pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních, č. j. 16227/96-22
6. Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu, č. j. 11696/2004-24

Opírá se o tyto zákony:

1. Zákon č. 359/1999 Sb., o sociální a právní ochraně dětí
2. Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů
3. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
4. Zákon č. 140/1967 Sb., Trestní zákon
5. Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách Závazný pokyn policejního Prezidenta č. 8/2001 č. 4/200 o vstupu Policie ČR do škol

1. Obecné postupy školy při řešení problematiky spojené s užíváním návykových látek

- škola vytváří podmínky pro předcházení výskytu případů užívání návykových látek v prostorách školy, v okolí školy, na všech školních akcích i při mimoškolní činnosti
- škola zajistí bezpečnost a ochranu zdraví žáků před škodlivými účinky návykových látek v prostorách školy, škola jasně vymezí zákaz užívání návykových látek ve škole, jejich nošení do školy
- poskytuje žákům i rodičům nezbytné informace, týkající se jejich ochrany před tímto jevem
- poskytuje žákům věcné a pravdivé informace o návykových látkách formou, která je přiměřená jejich rozumovému a osobnostnímu vývoji
- působí na žáky v oblasti primární prevence užívání návykových látek
- zařadí do poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví i informace o nebezpečnosti užívání návykových látek a zákazu jejich užívání při všech činnostech souvisejících se školními aktivitami
- žákům, kteří mají problémy s užíváním návykových látek, i jejich zákonným zástupcům poskytne informace o pomáhajících institucích a možnostech řešení situace
- při řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek nebo distribucí OPL spolupracuje s Policií ČR, orgány sociálně právní ochrany dětí, školskými poradenskými zařízeními apod.
- v případech, které stanoví zákon, plní škola ohlašovací povinnost k orgánům činným v trestním řízení, orgánům sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností a zákonným zástupcům žáka

2. Tabákové výrobky

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je zakázáno kouřit. Kouřit je zakázáno i v blízkém okolí školy.

Vše uvede škola ve školním řádu a stanoví sankce za porušování tohoto zákazu.

Konzumace tabákových výrobků

1. V případě, že je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků ve vnitřních nebo vnějších prostorách školy, při akcích pořádaných školou, čiv blízkém okolí školy a školní jídelny, je nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Tabákový výrobek žákovi odebrat, zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Pedagog sepíše stručný záznam, pokud žák zvládne je žádoucí jeho vyjádření /zejména odkud, od koho má tabákový výrobek/. Založí se do katalogového listu žáka a agendy metodika prevence.
4. Třídní učitel informuje zákonného zástupce o porušení zákazu kouření.
5. V závažných případech /zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte /a jestliže se jeho chování opakuje, vyrozumí třídní učitel orgán sociálně právní ochrany. Škola může požádat tento orgán o pomoc.
6. Sankce za porušování zákazu budou určeny na pedagogické radě.

3. Alkohol

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno, zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat. Může to být trestný čin nebo přestupek.

Školním řádem je stanoven zákaz užívání alkoholu v prostorách školy i na všech akcích pořádaných školou.

Kázeňské postihy za konzumaci alkoholu ve škole popřípadě distribuci alkoholu ve škole projedná a stanoví pedagogická rada.

Konzumace alkoholu ve škole

1. V případě, že je žák přistižen při konzumaci alkoholu ve škole, nebo na akcích školou pořádaných je nutné mu v konzumaci zabránit.
2. Alkohol odebrat, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, zda mu nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagogický pracovník podle školního řádu školy: o události sepiše stručný záznam s vyjádřením žáka /zejména odkud, od koho má alkohol/, který se založí do katalogového listu žáka a agendy metodika prevence. Vyrozumí vedení školy.
6. V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou působností a vyčká jeho pokynů. Škola od tohoto orgánu může vyžadovat pomoc.
8. Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol, i v případě, kdy je žák schopen výuky.
9. Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně – právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa bydliště dítěte.
10. V případě zájmu žáka nebo zákonného zástupce poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
11. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.

12. V případě podezření na intoxikaci žáka může pedagogický pracovník provést orientačních test na přítomnost alkoholu (dechová zkouška), ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce, nebo zletilého žáka s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu. Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje se obdobným postupem, jako je uvedeno od bodu 3.
O události sepiše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením.
13. Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Nález alkoholu ve škole

1. V případě, kdy pracovníci školy **naleznou v prostorách školy alkohol**, postupují takto:
- a) tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury
  - b) o nálezu ihned uvědomují vedení školy
  - c) nalezenou tekutinu uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu
  - d) zpracují stručný záznam o události
2. V případě, kdy pracovníci školy **zadrží u některého žáka alkohol**, postupují takto:
- a) Zabavenou tekutinu nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.
  - b) O nálezu ihned uvědomí vedení školy.
  - c) O nálezu sepiší stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezu a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo, který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce. Zápis záznamu je založen v katalogovém listu žáka a v agendě školního metodika prevence.
  - d) O nálezu vyrozumí zákonného zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i orgán sociálně-právní ochrany dítěte, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností.
  - e) V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předají zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři.

4. OPL

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace omamných a psychotropních látek, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

1. Školní řád stanoví zákaz užívání OPL a jejich distribuci a přechovávání. Současně stanoví zákaz vstupu do školy pod jejich vlivem a stanoví rovněž sankci za porušení zákazu.
2. Ten, kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin nedovolené výroby a držení OPL a jedů podle § 187 a 188 a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, se sám vystavuje trestnímu stíhání.
Překazit takový čin lze tím, že ho včas oznámí orgánům policie ČR nebo státnímu zástupci.

Konzumace OPL ve škole

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je nutné mu v další konzumaci zabránit.
2. Návykovou látku je třeba žákovi odebrat a zajistit ji, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
3. Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
4. V případě, kdy je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.
5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, zajistí vyjádření žáka a vyzvání vedení školy.

6. V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování nebo není schopný dbát pokynů zaměstnanců školy, vyzve škola zákonného zástupce k vyzvednutí žáka ze školy, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
7. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od tohoto orgánu vyžadovat pomoc.
8. Vždy škola tuto skutečnost oznámí zákonnému zástupci.
9. Současně splní oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dítěte.
10. V případě zájmu žáka nebo zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
11. Z konzumace OPL ve škole je třeba vždy vyvodit sankce na zvláštní pedagogické radě. Je nutné rozlišovat distributora a uživatele. Uživatel je nebezpečný pouze sobě, distributor všem. Distribuce je trestným činem, užívání OPL je porušením školního řádu.
12. Navádění jiných žáků k užívání návykových látek je považováno rovněž za nebezpečné a protiprávní jednání.
13. V případě příchodu žáka do školy pod vlivem OPL uvědomí pedagog vedení školy, třídního učitele a metodika prevence.

Distribuce OPL ve škole

- 1) Distribuce OPL je v ČR považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.
- 2) Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující, zda bude toto protiprávní jednání specifikováno buď jako přestupek, nebo v případě množství většího než malého, jako trestný čin. Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR (podezření ze spáchání trestného činu).
- 3) Škola vyrozumí zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany.
- 4) Pokud je zajištěna nějaká látka, která je považována za omamnou nebo psychotropní, postupuje se tímto způsobem:

Nález OPL ve škole

- a) Látku nepodrobují žádnému testu.
- b) O nález ihned uvědomí vedení školy.

- c) Za přítomnosti dalšího pracovníka školy vloží látku do obálky, napíše datum, čas a místo nálezu. Obálku přelepí, opatří razítkem školy a svým podpisem a uschovají ji do školního trezoru.
- d) O nálezu vyrozumí Policii ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
- e) V případě, že zadrží látku u některého žáka, postupují stejně jako v bodech a-d. Navíc sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byla látka nalezena, datum, místo a čas nálezu a jméno žáka. Žák zápis podepíše. V případě, že podepsat odmítá, uvede se tato skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru je přítomen ředitel školy nebo jeho zástupce. Vždy informují zákonného zástupce a v případě nutnosti předají látku přivolanému lékaři.
- f) V případě, že pracovníci školy mají podezření, že některý z žáků má nějakou OPL u sebe, postupuje se takto: řešení této situace spadá do kompetence Policie ČR (trestný čin nebo přestupek). Bezodkladně vyrozumí Policii ČR, zkonzultují s ní další postup a informují zákonného zástupce žáka. Žáka izolují od ostatních a do příjezdu Policie ČR je nutné mít ho pod dohledem. U žáka v žádném případě neprovádějí osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věci.

5. Jak řešit případy souvisejícími s krádežemi a vandalismem v prostředí školy

Jak postupovat preventivně proti krádežím

Krádeže jsou protiprávní jednání a škola bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému /jeho zákonnému zástupci /, aby se na tyto orgány obrátil.

1) Třídní učitelé upozorní žáky a jejich zákonné zástupce, že nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení, a že cenné věci, které nesouvisejí s vyučováním, nemají žáci do školy nosit.

2) Vedeme žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem

- 1) O události pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného, uvědomit vedení školy.

- 2) Dle charakteru odcizené věci nebo způsobu odcizení vedení školy zváží věc ohlásit na Policii ČR, popř. poučit poškozeného / jeho zákonného zástupce/, že má tuto možnost.
- 3) V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc orgánu sociálně-právní ochrany a současně předat věc orgánům činným v trestním řízení.

Jak postupovat preventivně proti vandalismu

- 1) Ve školním řádu uvést, že každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.
- 2) V poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba se problematice vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede a jak se takovému jednání vyhnout.
- 3) Do potírání vandalismu je aktivně zapojen žákovský parlament

Jak postupovat při vzniku škody

- 1) Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.
- 2) V případě, že škola viníka zná, může na něm / jeho zákonném zástupci/ vymáhat náhradu škody.
- 3) V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého žáka a školou k domluvě o náhradě škody, může škola náhradu vymáhat soudní cestou.

6.Postupy při omlouvání žáků, prevence a postihy záškoláctví

Prevence záškoláctví

1. Dobu a způsob uvolnění žáka ze školního vyučování stanoví školní řád.
2. Omluvenou i neomluvenou absenci žáků své třídy eviduje třídní učitel
3. Na prevenci záškoláctví se podílí třídní učitel, výchovný poradce a školní metodik prevence ve spolupráci s ostatními učiteli a zákonnými zástupci žáka.

Způsob omlouvání nepřítomnosti

1. Nepřítomnost žáka omlouvá zákonný zástupce.

2. Ve zcela výjimečných případech (především v případech časté nepřítomnosti žáka nasvědčující zanedbávání školní docházky) může škola vyžadovat jako součást omluvenky i potvrzení lékaře
3. Školy a zdravotnická zařízení jsou povinn oznamovat orgánu sociálně-právní ochrany dětí skutečnosti nasvědčující tomu, že se v konkrétních případech jedná o děti, na něž se sociálně-právní ochrana zaměřuje (o děti, které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku)

Řešení neomluvené nepřítomnosti

- 1) O zvýšené omluvené i neomluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel výchovného poradce, který tyto údaje vyhodnocuje. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její věrohodnost.
- 2) **Neomluvenou nepřítomnost v součtu 12 hodin** řeší učitel se zákonným zástupcem formou pohovoru, na který je pozván doporučeným dopisem. Projedná důvod nepřítomnosti a způsob omlouvání, upozorní na povinnost stanovenou zákonem. Seznámí zákonného zástupce s důsledky, v případě nárůstu neomluvené nepřítomnosti. Provede zápis z pohovoru
- 3) **Neomluvená nepřítomnost nad 12 hodin - ředitel školy svolává výchovnou komisi.** Účastní se ředitel školy, zákonný zástupce, výchovný poradce, třídní učitel. Z jednání je proveden zápis. Sankce za neomluvené hodiny jsou odsouhlaseny na pedagogické poradě.
- 4) **V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin,** ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví, viz. Příloha 3, s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Tato ohlašovací povinnost vychází z platné právní úpravy (§ 31 zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích)
- 5) **V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku,** pokud již byli zákonní zástupci pravomocným rozhodnutím správního orgánu postiženi pro přestupek, je třeba postoupit opět **hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR,** kde budou případ řešit jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže. Kopii hlášení o zanedbání školní docházky, bude zaslána pověřenému obecnímu úřadu.

7. Šikana

Šikana mezi žáky školy

Úmyslné a opakované ubližování slabšímu jedinci neschopnému obrany jedincem nebo skupinou, jak fyzické, tak i psychické ponižování lidské důstojnosti.

Dominantní znak šikany - **bezmocnost obětí**

Varovné signály šikany

- dítě nemá kamaráda
- nechce jít do školy
- střídá různé cesty do školy a ze školy
- ztráta zájmu o učení, zhoršení prospěchu
- výkyvy nálad, odmítá se svěřit, co ho trápí
- žádá peníze, často ztrácí své věci
- poškozené školní pomůcky
- občasné zranění nedokáže vysvětlit
- nečekaná agresivita, např. proti sourozencům
- zdravotní potíže (bolesti hlavy, břicha, i simulované)
- nechce nikam chodit

Postupy při vyšetřování šikany

Nejdůležitější je vypracování přehledu typů agresorů - iniciátorů, aktivních účastníků, agresorů, kteří jsou současně obětí. U jejich jmen si poznamenáme přesné údaje kdy, kde, jak a komu co udělali. To použijeme pro uplatnění metody vnějšího nátlaku i pro sebe, pro ochranu před stížnostmi.

5 kroků vyšetřování

- 1) Rozhovor s informátory a oběťmi, vše zapsat.
- 2) Nalezení vhodných svědků - vytipovat členy skupiny, kteří budou ochotni pravdivě vypovídat.
- 3) Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (**nikoli konfrontace obětí a agresorů**). Jedná se o doplňující a zpřesňující informace svědků.
- 4) Zajištění ochrany oběti - obětí.
- 5) Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.
- 6) Informace rodičů nebo zákonných zástupců
- 7) Práce se třídou, agresory i obětí

Musíme znát vnější obraz šikanování a mít důkazy, informace svědků. Hlavní význam tohoto rozhovoru spočívá v ochraně oběti i agresora před následky jeho vlastních činů. Nutno agresora varovat, upozornit ho na možné následky pokračování šikany: pohovor s rodiči, výchovná komise, nahlášení Policii, oznámení odboru péče o dítě.

Tyto postupy lze použít u počáteční šikany, pokročilá šikana potřebuje odbornou pomoc.

Opatření školy

- výchovná opatření (napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele, snížená známka z chování)
- svolání výchovné komise, oznámení výchovných opatření rodičům
- ohlášení policii ČR a OSPOD
- následná práce s třídním kolektivem, agresory i oběťmi individuálně

Důležité je oznámit výsledky výchovné komise celé třídě a rodičům celého třídního kolektivu.

Šikana zaměřená na učitele

- Šikana zaměřená na učitele ze strany žáků musí být chápána jako celostní problém, který se týká všech členů školy.
- Není pouze výsledkem osobnostních charakteristik učitele nebo jeho sociálních či pedagogických kompetencí, jak bývá někdy interpretována. Neměla by být proto v žádném případě považována za individuální záležitost konkrétního pedagoga, kterou by si měl vyřešit sám.
- Odpovědnost za prevenci a řešení šikany nese vedení školy, potažmo také zřizovatel.
- Šikana zaměřená na učitele je specifická tím, že dojde k narušení jasně definovaných rolí (učitel × žák) a žák/student se dostane do pozice větší moci než pedagog, bez ohledu na formálně vyšší moc a autoritu učitele.
- Šikana zaměřená na učitele se nejčastěji odehrává ve škole – ve třídách a na chodbách, nicméně může se odehrávat také mimo školu ve veřejných prostorách, v místě bydliště pedagoga, nebo v kyberprostoru.
- Je zapotřebí mít na paměti, že šikanou může trpět i vysoce zkušený a kompetentní pedagog. Pedagog může vnímat situaci, kdy je šikanován žáky, jako stigma a pocitu stud a selhání, což mu zároveň často brání vyhledat pomoc u kolegů, vedení školy nebo ve svém okolí.
- Je zapotřebí, aby škola vytvořila bezpečné prostředí a atmosféru důvěry, ve kterém bude tento druh rizika – šikana učitele – uznán a budou nastaveny mechanismy a postupy (krizový plán) k ochraně pedagogů a k účinné prevenci a řešení takového chování, se kterými budou všichni žáci, pedagogové a zákonní zástupci seznámeni.

Zásady při řešení šikany zaměřené na učitele

Důležité je respektovat tyto zásady:

- Pedagog, který čelí šikaně ze strany žáků, je v dané situaci v pozici oběti, která by neměla zůstat v situaci sama, ale měla by vyhledat pomoc ostatních. Nelze očekávat, že situaci, kterou lze klasifikovat jako šikanu, vyřeší pedagog v pozici oběti sám. Proto je zapotřebí, aby tuto skutečnost škola neočekávala a nevyžadovala. Naopak je zapotřebí, aby podporovala své pedagogy k vyhledání pomoci, zajistila bezpečí pro pedagoga a řešila vzniklou situaci se žáky, rodiči a ostatními pedagogy.
- V případě bezprostředního ohrožení pedagoga žákem/žáky se pedagog řídí krizovým plánem školy.
- Je zapotřebí, aby pedagog sám, jeho kolegové i vedení školy porozuměli tomu, že pedagog byl vystaven traumatickému zážitku. Tento zážitek může být bolestným i pro svědky (kolegy nebo žáky ve třídě). Je proto zapotřebí dovolit si čas na zpracování šoku, neobviňovat se, vyhledat si pro sebe sociální podporu od kolegů, přátel, rodiny, monitorovat u sebe znaky stresu, které se mohou objevit i později (např. problémy se spánkem, pozorností, úzkostí, zvýšená citlivost, nechut' k jídlu nebo naopak) a případně vyhledat pro sebe odbornou pomoc.
- Šikana pedagoga bývá často spojena s šikanou mezi žáky. Škola zajistí posouzení sociálních vztahů ve třídě a na základě výsledků nastaví odpovídající řešení. Pro třídu, ve které se šikana odehrávala, zajistí škola intervenční program k řešení šikany za účelem znovunastolení bezpečí ve třídě (jedná se o program selektivní nebo indikované primární prevence, nikoli všeobecné prevence).
- Stejně jako u šikany mezi žáky i zde je potřeba, aby po takové situaci škola revidovala mechanismy a postupy (krizový plán), aby bylo zřejmé, jak zacházet s případnými podobnými situacemi v budoucnu.
- V případě, že je pedagog nespokojený s řešením situace ze strany vedení školy, může se obrátit na příslušný inspektorát práce.

POSTUP PŘI ŘEŠENÍ ŠIKANY UČITELE

- Pedagog v pozici oběti šikany či pedagog, který je svědkem takovéto situace, vyhledá bezprostředně pomoc, obrátit se může na:
  - Ředitele školy
  - Školního metodika prevence
  - Výchovného poradce
  - Školního psychologa
  - Kolegu, ke kterému má důvěru
  - Na školskou radu
- Informujte ředitele školy
- V případě potřeby zajistí vedení školy učiteli chráněné prostředí

- Poradenský tým školního poradenského pracoviště - zajistí další šetření, provede postupně rozhovor:
  - s obětí
  - se svědky
  - s agresorem/y – zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi!
  - z rozhovoru provádí zápis
  - o výsledcích šetření informuje ŘŠ, pokud se šetření přímo neúčastní
  - pokud je situace závažnější nebo z nějakého důvodu nemůže poradenský tým postupovat samostatně, přizve na pomoc jinou organizaci
- Ředitel školy pozve prokazatelným způsobem (nejlépe doporučeným dopisem) zákonné zástupce agresora/rů do školy k pohovoru s výchovnou komisí
- Výchovná komise dohodne společně se zákonnými zástupci žáka/ků další postup (odstupňování kázeňských opatření, forma postihu při dalším porušení školního řádu, doporučení odborné pomoci v PPP, informování OSPOD, spolupráce se SVP, s Policií ČR...)
- školní metodik prevence nebo vých. poradce provede zápis z výchovné komise
- ředitel školy udělí agresorovi/ům kázeňské opatření v souladu se školním řádem
- ředitel školy informuje Policii ČR, došlo-li k závažnějšímu případu šikany
- Škola zajistí posouzení sociálních vztahů ve třídě, kde se šikana odehrávala a na základě výsledků nastaví odpovídající řešení – zajistí intervenční program k řešení šikany za účelem znovunastolení bezpečí ve třídě.
- Ředitel školy nabídne pedagogovi odbornou pomoc a podporu – konzultace, odkaz na odbornou péči apod.